

НЕ ЗАБРАВЯЙТЕ, НО НЕ ОТМЪЩАВАЙТЕ!

НАЦИОНАЛЕН ВЕСТНИК

ТРАКИЯ

Брой 17 • год. CIV • 11 септември 2025 г. • цена 1 лев / 0.51 € www.stdbg.org
Печатно издание: ISSN 1313-7611 • Онлайн издание: ISSN 2815-2638

ДЕЦАТА НА ТРАКИЯ РАЗКАЗВАТ

Разкази на ученици
от СУ „Желязко Терпешев“,
гр. Любимец

На стр. 3, 6

НАЦИОНАЛЕН ТРАКИЙСКИ ФОЛКЛОРЕН СЪБОР „БОГОРОДИЧНА СТЬПКА“

На 30 и 31 август 2025 г., в Старозагорските минерални бани се проведе XIX издание на Националния тракийски фолклорен събор „Богородична стъпка“. Негови традиционни организатори са Община Стара Загора, Съюз на тракийските дружества в България, Тракийско дружество „Одринска

епопея“ – Стара Загора, Общество за фолклор, Кметство Старозагорски бани и НЧ „Христо Ботев – 1952“ Старозагорски бани, с подкрепата на ОФА „Загоре“.

Официални гости на събора бяха зам.-кметът на Община Стара Загора Милена Желева, кметът на Старо-

загорски бани Станчо Станев, председателят на Съюза на Тракийските дружества в България Красимир Премянов, Емил Христов, член на Върховния комитет на СТДБ и общински съветник, общественят посредник на Стара Загора Иванка Сотирова, председателят на ТД „Одринска епопея“ Стара Загора Цанко Атанасов, Михаил Вълков – председател на ТД „Тракия, гр. Ямбол, Иванка Мечева, съпредседател на ТЖС при СТДБ, Ваня Михайлова от „Зонта клуб“, ръководителят на Фолклорна група на Културно-художествено дружество „Огриджанка“, гр. Охрид, Република Северна Македония Зоран Йовески, общински съветници, представители на тракийски дружества и организации, граждани и гости.

Началото на XIX Националния тракийски фолклорен събор „Богородична стъпка“ 2025 г. бе поставено на 29 август с концерт на гостите от Фолклорна група при Културно-художествено дружество „Охриджанка“ и Представителен танцов ансамбъл „Настроение“, Стара Загора с главен художествен ръководител Красимир Димитров.

На 30 август по традиция бе отслужен празничен водосвет от Негово Преосвещенство Макариополския епископ Богослов в съслужение със старозагорски свещеници. Епископ Богослов благослови гостите, организаторите и участниците от името на Старозагорския митрополит Киприан и ги поздрави за много и благодатни години.

Продължава на 2-а стр.

НАЦИОНАЛЕН ТРАКИЙСКИ ЖЕНСКИ СЪБОР–ПОКЛОНЕНИЕ В С. АВРЕН

На 20 септември 2025 г. (събота), ще се проведе Национален тракийски женски събор-поклонение в с. Аврен.

Организатори на събора са: Община Крумовград, Съюза на тракийските дружества в България, Тракийския женски съюз при СТДБ и кметството в с. Аврен.

ПРОГРАМАТА ВКЛЮЧВА:

19 септември (петък)

15.30 ч. – представяне на монографията „Съюзът на тракийските дружества в България в битка за паметта и търсене на историческа справедливост (1990–2024 г.)“ и изложбата „Българското – културно историческо наследство в Одринска Тракия“ в пенсионерския клуб на гр. Крумовград

20 септември (събота)

9.00 ч. – заупокойна молитва в църквата „Свети Иван Рилски“ в гр. Крумовград, в памет на избитите жени и деца от село Манастир

11.00 ч. – Откриване на събора-поклонение в с. Аврен

11.45 ч. – Поднасяне на венци и цветя на паметника на избитите жени и деца

12.00 ч. – Концерт на фолклорни групи

Покана

Община Чепеларе
Съюз на тракийските дружества в България и
Тракийски научен институт
Ви канят на Национални хайдушки празници
„Капитан Петко войвода“ 2025
в гр. Чепеларе

21
Септември

Национални
хайдушки
празници
„Капитан Петко
войвода“

Програма:

Час	Място в гр. Чепеларе	Събитие
10:30 часа	Паметник на Капитан Петко войвода и в непосредствена близост до паметника плоча на кълъта, в която се е помещавал шибът му	Церемония по полагане на венци и цветя пред паметника на Капитан Петко войвода Слова на признателност към делото на Войводата Посрещане на Капитан Петко войвода на кон Възстановка с участие на Сдружение „Родопски хайдути“
11:15 часа	Площад „Олимпийски“	Гържествено шествие от паметника до площад „Олимпийски“ Посрещане на войводата с хор и гайдарски песни композирани в изпълнение на самодиян състави от община Чепеларе
12:00 часа	Градска градина	Съюзът на тракийските дружества в България и Тракийски научен институт ще представят книгата „История на тракийското движение“ и синагова експозиция, посветена на българското културно-историческо наследство на територията на Източна Тракия и 155 –тата годишнина от основаването на Българската екзархия
13:00 часа	Площад „Олимпийски“	Концертна програма

БОРАН ХАДЖИЕВ
Кмет на Община Чепеларе

КРАСИМИР ПРЕМЯНОВ
Председател на СТДБ

ХІХ ИЗДАНИЕ НА НАЦИОНАЛЕН ТРАКИЙСКИ ФОЛКЛОРЕН...

Продължение от 1-а стр.

Зам.-кметът **Милена Желева** поздрави домакините, организаторите, журито и гостите. Тя се обърна към тях с думите: „Работата за събора започва още в началото на календарната годината, за да бъде той на това високо ниво и да се чувствате приятно тук. Това е мястото, на което в два дни, на две сцени, ще покажете и видите онова, което съхранява нашият уникален фолклор. Не пропускай-

те Селския двор – на него ще бъде показано най-доброто от тракийския фолклор, занаяти и поминък“. Госпожа Желева приветства и гостите от Република Северна Македония, и всички присъстващи, от името на кмета Живко Тодоров. „За най-малките, освен интересните работилнички, програмата е много богата и разнообразна. Изключително важно е това, за да предаваме на децата знанията,

уменията и съкровищата на тракийския фолклор, а те да ги пренасят и предават на техните деца и на бъдещите поколения“, добави още Милена Желева. Тя благодари на участниците и журито и им пожела успех.

Станчо Станев благодари на кмета на Стара Загора Живко Тодоров, за това, че съборът е два дни. Той отправи благодарност към местното НЧ „Христо Ботев – 1952“ и

доброволците, помогнали мястото да стане чисто и приветливо. „Надявам се, че всеки ще си тръгне от тук с хубави спомени като посетите улицата на занаятите, детския пленер, Селския двор, ще си направите хиляди снимки и ще разказвате за това събитие“, с тези думи кметът на Старозагорски бани откри събора.

Продължава на 5-а стр.

ДЕЦАТА НА ТРАКИЯ РАЗКАЗВАТ

Разкази на ученици от СУ „Желязко Терпешев“, гр. Любимец

„АКО БЯХ БЕЖАНЕЦ, КАКТО МОИТЕ ПРЕДЦИ ПРЕДИ ПОВЕЧЕ ОТ СТО ГОДИНИ“ (ЕСЕ)

Автор: Никол Тодорова Господинова, ученичка от ХІб клас,
СУ „Желязко Терпешев“, град Любимец
Ръководител: Димитрина Георгиева Харишева,
старши учител по История и цивилизации, СУ „Желязко Терпешев“, град Любимец

Както в миналото, така и днес много хора са принудени да направят избор и да станат бежанци, заради опустошителни войни или икономическа принуда. Те да напускат мястото, където са израснали, хората, които обичат, и всичко, което са постигнали до този момент в живота си. Тези хора се изправят пред безброй трудности и изпитания, поемат рискове, влияещи силно върху тяхното физическо и психическо състояние. Много от тях умират преди дори да са стигнали до място, което би им осигурило поне малко спокойствие и глътка свобода, а тези които успяват да стигнат, продължават да се борят със съдбата си, с цел да се установят и да започнат всичко отначало, изграждайки нов дом, ново семейство, макар че в техните сърца завинаги ще остане липсата на родината, която никога няма да забравят.

Хората в периоди на война могат да поемат по два пътя. Единият е да оставят всичко зад гърба си, тръгвайки незнайно накъде,

като единственото нещо което ги крепи е надеждата и желанието за свобода. Другият път е примирението. Те просто се примиряват с това, че са поробени, започват да живеят по различни норми и правила, принудени да забравят своите традиции и обичаи, в някои случаи дори и своята идентичност. Моят род избира да се бори в името на свободата си.

Родът на баба ми Петя (по майчина линия) е от Беломорска Тракия. Нейната баба Яна е от град Фере, намиращ се днес в границите на Република Гърция. Дядо ѝ Никола е от град Узункьопрю, който днес се намира в границите на Република Турция. По време на Междусъюзническата война (1913г), след настъплението на турските войски, двата рода са принудени да се изселят в България. Моята прапрабаба Яна Димитрова е дошла в България в търсене на спасение заедно със своята майка Дела и баща си Димитър. Със себе си те водят и стадо от 300 овце и 300 кози. Къщата и земята им остават във Фере.

Тръгват от Фере с волска кола и стигат до Сливен, като се установяват в село Речица, но поради липса на пасища за тяхното стадо, те продължават да търсят друго място, което би им осигурило по-благоприятни условия за живот. Така те стигат до село Васково. Там, те получават възможността да си построят къщи, благодарение на решението на Република България, което също така отпуска и безвъзмездно земи в размер на 60 декара на всички изселници от Беломорска Тракия.

Прапрадядо ми Никола Иванов Даев, родом от град Узункьопрю, остава сирак на 4 годишна възраст когато турците убиват баща му (Иван Николов Даев). Убит е пред семейството си. Никола с двамата си чичовци, майка си (Злата) и брат си тръгват към България, като оставят зад гърба си 200 декара земя и воденица. По време на бягството, братът на дядо Никола е убит. Заселват се в село Дрипчево.

Двамата чичовци обаче не остават на село. Единият заминава за Пловдив, а другият отива в Крчим, като взема със себе си дядо Никола. Поради системния тормоз от страна на собствения си чичо, дядо Никола се връща при своята майка, която се жени повторно във Васково. Така те двамата се установяват

там трайно, а след години пътищата на дядо Никола и баба Яна се преплитат.

Майката на баба ми Петя, моята прабаба Нели, от Васково е дошла да учи в град Любимец. Тук тя се омъжва за Ангел Димитров Андонов, чийто род е от село Главан. През 1913 г. в днешния имот на улица Църковна е имало къща в която са живеели фамилията Андонови. При настъпването на турските войски, които са завладели и опожарили Любимец (тогавашно село Хибибчево), тяхната къща е изгоряла до основи. На нейно място е построена нова. Единственият спомен останал от това време е черницата, чийто ствол е бил опожарен наполовина, но въпреки всичко съществува и до ден днешен. Възрастта на дървото е над 200 години. След като научих за изпълнения с предизвикателства живот на моите предци, се замислих, че ако днес аз бях бежанец, не бих напуснала моята родина. Не изпитвам страх към непознатото, но не мога да оставя целия си живот – дома си, родителите и приятелите си.

Живеем в динамично време, на много места по света бушуват войни, хората напускат домовете си. Съвременният човек трябва да се научи да цени мира и да направи всичко, за да го запази. Понякога човек оценява нещо едва когато го изгуби, но веднъж изгуби ли се мирът, се губи абсолютно всичко, независимо дали избираме да бягаме от опасността или да се сблъскаме очи в очи с нея.

„АКО БЯХ БЕЖАНЕЦ, КАКТО МОИТЕ ПРЕДЦИ ПРЕДИ ПОВЕЧЕ ОТ СТО ГОДИНИ“ (Историята на Стою и Керана Дерлаеви), (разказ)

Автор: Антония Вескова Тонева, ученичка от ХПа клас,
СУ „Желязко Терпешев“, град Любимец
Ръководител: Димитрина Георгиева Харишева,
старши учител по История и цивилизации, СУ „Желязко Терпешев“, град Любимец

В трудните времена на бежанския живот, хората се принуждавани да напуснат своя дом и най-близките си хора. Със сълзи на очи те са избирали трудния, но свободен начин на живот. Същият път са извървели моите дядо и баба, които съдбата по-късно събира.

Роден през 1906 г. в село Доган Хисар (дн. Гърция), Стою Кирев Дерлаев живее със семейството си, състоящо се от майка, баща и седем деца. Те не са богато семейство и се издържат основно от земеделие, отглеждат и животни. Целият им живот се преобръща с подписването на Ньойския договор на 27 ноември 1919 г., когато земите на Беломорска Тракия са присъединени към Кралство Гърция. Живеещите там българи са принудени да направят избора на живота си дали да останат по родните си места и да приемат гръцкият начин на живот, или да се преместят на територията на България и да се изправят пред трудностите, които им предстоят. Семейство Дерлаеви решава да мине по трудния път, като тръгва към пределите на своята родина. Под напора на гръцката армия те са принудени да оставят всичките си налични документи, покъщнина, животни и оженатата реколта. Когато приближават границата с България, майката на седемте деца решава да остави най-малкото Вълко, тогава само на няколко месеца, в един от близките храсти. Неразбиращото дете плаче непрекъснато и поставя в риск цялото семейство. Така беззащитното бебе остава само, но не за дълго. Едно от по-големите деца на семейството решава да не оставя малкото си братче на сигурна гибел. Стою се връща при храста, където лежи малкият Вълко, взема го със себе си и го скрива във вътрешността на палтото си. Той обаче решава да не споменава на никого какво е направил, защото знае, че майка му няма да бъде съгласна с това. Когато пристигат в България 14-годишният герой разкрива на семейството си, че братчето му е спасено. Радостта на всички е безкрайна, но тепърва трудностите и лишенията предстоят. Семейството закупува къща в град Харманли с голям парцел земя, предназначен за бъдещ строеж на къщи, в които децата да се оженят и да създадат семейства.

След като порастват обаче всички сестри на Стою заминават и заживяват в София, една от които Зина Дерлаева умира млада, най-вероятно от болест. Спасеното бебе Вълко Дерлаев живее в Харманли. Сам се учи да чете и пише. Често бива изпращан на полето да пасе овцете, които според негови думи са наброявали около 300. На полето прекарва по-голямата част от лятото, като слиза до града, за да си вземе храна. Умира от старост на 90-годишна възраст. Днешни негови потомци са правнукът му Веселин и сегашната кметница на град Харманли Мария Киркова.

Историята на Стою Дерлаев, спасителят на малкия Вълко, е също толкова завладяваща. Съпругата му Керана Петкова през същата година, 1919, живее в село Чемерен (дн. Гърция), намиращо се на брега на Егейско море. Семейството е богато и има три деца. Когато родното им място е предадено на Кралство Гърция, родителите продават всичко, което могат, а останалото оставят на произвола на съдбата и заминават за родината си. Пътуват за България с влак. Въпреки че Керана е само на 1 годинка, когато това се случва, то остава в съзнанието ѝ дълги години, благодарение на разказите на нейната майка. Заради легалното си пътуване, семейство Петкови бива подпомогнато от държавата. Те предават личните си документи, срещу които получават купюри, които трябва да осребрят. Това са облигациите или помощите, които държавата дава на новодошлите бежанци. Благодарение на тези помощи семейството си купува къща в град Харманли и заживява там за постоянно. Сестрата на Керана, Рада се разболява от неизвестна

болест и умира млада в болницата, а брат ѝ Тодор притежава фурна и става най-добрият фурнаджия в целия град. Керана продължава живота си и по-късно среща голямата си любов Стою Дерлаев.

Историята на двамата влюбени започва, когато те се запознават някъде през 30-те години на XX век. Стою тогава е около 30-годишен, а Керана е на около 20 години. Без значение това кой колко пари има, те решават да бъдат заедно и да създадат семейство. Купуват последния парцел в края на град Харманли. Там няма нито сгради, нито къщи, а само черници, които предишният собственик е използвал за отглеждане на буби. След покупката на мястото започва и строежът на къщата. Благодарение на будния си ум, Стою Дерлаев става директор на керамичната фабрика в град Харманли. Керана се грижи за домакинството. Раждат им се две деца Вълко и Ваня. Вълко е по-големият брат, роден през 40-годините на XX век. Той е кръстен на спасеното дете Вълко Дерлаев. Ваня се ражда няколко години по-късно, учи и живее в град Хасково, никога не се жени и не оставя потомство.

Животът на семейство Дерлаеви е спокоен. Семейството става свидетел на пускането на първото уличното осветление в град Харманли. Стою разказва на децата си как цялата махала се събира навън, на пътя по тъмно и чака да види какво е това ток. А когато всички електрически крушки светват, една от стоящите жени възкликва: „Деня стана!“. Дерлаеви първи от цялата махала си купуват телевизор. Керана споделя на внуците си как изваждат телевизора на прозореца, който

гледа към пътя и всички съседи се събират да гледат. Вълко Дерлаев, по-големият брат, служи в армията и по-късно среща своята любима Радка. Заедно имат две деца Катя и Стойчо. Стойчо още от малък е артистичен, отдаден на музиката и изкуството. Той се жени за Динка, учителка от Стара Загора, а двамата имат син на име Вълко. Заради музикалния талант на Стойчо, те заминават за Канарските острови. Катя Дерлаева решава да се премести в град Любимец, където среща своя любим Кирил Узунов. Ражда се дъщеря им Таня Узунова, която е моята майка. Благодарение на спомените на баба Катя имам възможността да ви разкажа тази невероятна и завладяваща история.

Животът е много странно и интересно нещо. Преплита съдбите на хората и те дори не разбират какво се случва. Именно такъв е случаят със Стою Дерлаев и Керана Петкова. Двамата са изправени пред трудности, но въпреки всичко намират път един към друг. Ами ако Ньойският договор никога не беше подписан? Те щяха ли да се срещнат изобщо? Щяха ли да създадат семейство заедно? Щеше ли историята им изобщо да бъде такава? Щях ли да съществувам сега и да ви разказвам това? На тези въпроси може би никога няма да получим отговор, но е факт, че едно събитие може да промени съдбата на поколения напред. Един различен полъх на вятъра и всичко може да се промени. Точно за това животът е толкова интересен, защото е непредвидим.

Интересни факти за моето семейство:

1) Аз и моят прапрадядо Стою имаме точно сто години разлика. Той е роден през 1906 г., а аз през 2006 г.

2) Когато моята баба Катя е била абитуриентка, жената на Вълко Дерлаев (чичо ѝ) ѝ е подарила един пакет брашно.

В ХАСКОВО ОТКРИХА ИЗЛОЖБА ЗА БЪЛГАРСКОТО КУЛТУРНО – ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО В ИЗТОЧНА ТРАКИЯ

ЗЛАТКА МИХАЙЛОВА,
СНИМКИ ЯНКО НАЙДЕНОВ

Областната администрация в Хасково стана домакин на документалната изложба „Делото на тракийци за съхранение на българското културно – историческо наследство в Източна (Одринска) Тракия.“

Снимки и кратки текстове илюстрират грижата за запазване на съграденото от дедите в градовете Одрин и Истанбул. Отделено е внимание на българската православна църква „Св. Стефан“ в Истанбул, известна като Желязната църква, на борбата за църковна независимост през XIX век, на Екзархийския комплекс – духовно средище, обединяващо българската православна общност в града на Бос-

фора, на църквата „Св. Димитър“.

Акцент в Одрин са познатите на живеещите в регион Хасково български православни храмове „Св. св. Константин и Елена“ и „Свети вмчк Георги“, историята на българската мъжка гимназия „Д-р Петър Берон“, дейността на Българското неделно училище, което носи името на отец Александър Чъкърък. Всички те са място на поклонение на потомците на тракийските бегълци.

Експозицията е подготвена от Съюза на тракийските дружества в България и Тракийския научен институт в партньорство с Генералното консулство на Република България в Одрин, предоставило архивни снимки и други материали.

На церемонията по откриване-

то председателят на Тракийското дружество „Георги Сапунаров“ в Хасково Кирил Сарджев припомни светли имена на бележити личности, укрепвали през вековете българската духовност. Генералният консул на България в Одрин Радослава Кафеджийска призова за вярност към каузата за опазване на паметта за Тракия.

На откриването присъстваха заместник-областният управител Богдан Кирилов, представители на тракийските дружества в Хасково, Харманли, Свиленград, Маджарово. Музикален щрих внесе солистката на Ансамбъла за народни песни и танци „Китна Тракия“ Йорданка Велева, носител на множество отличия от конкурси и фестивали.

НАЦИОНАЛЕН ТРАКИЙСКИ СЪБОР-ПОКЛОНЕНИЕ...

Продължава от 2-а стр.

Ръководителят на Фолклорна група при Културно-художествено дружество „Огриджанка“ **Зоран Йовески** от Северна Македония благодари на организаторите за поканата и домакинство.

Председателят на Съюза на шракийските дружества в България **Красимир Премянов** благодари на организаторите и участниците като им пожела да се гордеят, че са български, да продължават завещаните традиции и да ги предават напред, за да я има България като просперяща и даваща пример със своята богата многовековна култура.

След официалното откриване, гостите на форума се насладиха на творчеството на Представителния народен хор „Одринска епопея“, Стара Загора, Фолклорна група при Културно-художествено дружество „Огриджанка“, гр. Охрид и Представителния ансамбъл за автентичен фолклор „Дълбоки“ при НЧ „Развитие – 1878“, с. Дълбоки, община Стара Загора, носител на златен медал от Националния събор на народното творчество Копривница 2025 г., и лауреат от Първото издание на „Богородична стъпка“. През двата фестивални дни участниците бяха оценявани от авторитетно жури. Председател на първа сцена беше доц. д-р Валентина Райчева от Институт по етнология и фолклористика с Етнографски музей при БАН, а на втора сцена – доц. Петър Кръстев от същия институт. В журито участваха още акад. Крум Георгиев – фолклорист, член на Международната академия по традиционно изкуство, носител на световен „Оскар“ за фолклор, Хрис-

то Иванов – главен художествен ръководител на Общински фолклорен ансамбъл „Загоре“, Дарина Славова – солист на ФА „Тракия“ в Пловдив и преподавател в НМА „Проф. П. Владигеров“ София, както и акад. Васил Герлимов – хореограф.

В продължение на два дни пазителите на българските традиции, съхраняващи непреходното ни духовно наследство, продължиха надпяването и надиграването. Посетителите на събора се насладиха на таланта на изпълнителите и ансамбли от 19 области от цялата страна. Най-многобройни бяха участниците от Старозагорска, Бургаска, Пловдивска и Хасковска области. На сцените се представиха изпълнители от читалища, пенсионерски клубове, детски центрове, училища, както и индивидуални участници.

Богата и изпъстрена с дух и традиции бе съпътстващата програма на събора. Интерес предизвикваха детските творчески работилници „Съхранено с любов – сътворено с талант“, „На селски сбор не се кани...“ – живата традиция от махалата „Добра среща“, където показва занаяти от миналото и вкусни гозби и „Занаятчийска чаршия“.

НЧ „Хр. Ботев – 1952“, Старозагорски бани представи „Занаят чеканка“, Съборът приканваше и на размисък с билков чай и ръжено кафе, а песни се пееха навсякъде.

Тази година за първи път НЧ „Пробуда – 1928“ от старозагорското село Змейово организира автентично ревю на различни народни носии.

Кулминацията в съботния ден беше празничен концерт на ОФА „Загоре“ с гл. художествен ръководител Христо Иванов и ПФА „Странджа“, гр. Бургас с гл. худо-

жествен ръководител Марио Егов.

В последния ден от фолклорният форум журито връчи 9 специални награди – плакет и парична премия.

СПЕЦИАЛНИТЕ НАГРАДИ:

- Награда на Кмета на Община Стара Загора за цялостно представяне – Сдружение „Пирински ритми“ град Петрич.

- Награда на Кмета на Община Стара Загора за детски състав – Детско-юношеска танцова група за автентичен фолклор при НЧ „Настроение 2017“ Стара Загора.

- Награда на Съюза на тракийските дружества в България – Тракийски хор „Яни Попов“ при Тракийско дружество „Яни Попов“ и НЧ „Пробуда 1914“ град Ивайловград.

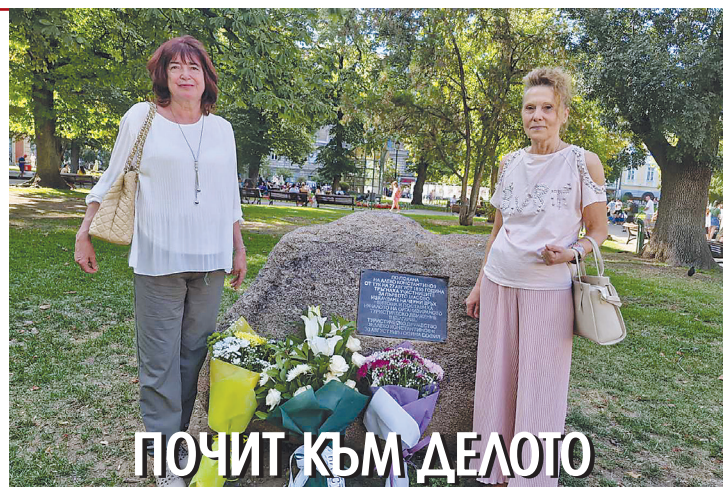
- Награда на Тракийско дружество „Одринска епопея“ Стара Загора – Певческа група при Тракийско дружество „Одринска епопея“ град Поморие.

- Награда за най-добре представила се певческа група – Група за автентичен фолклор „Дунята“ при НЧ „Бяло море 1929“ с. Черничево, община Крумовград.

- Награда за най-добре представил се танцов състав – Танцова група при Клуб за автентични песни и танци „Васила Вълчева“ с. Калипетрово, община Силистра.

- Награда на Кмета на Старозагорски бани – Танцово студио „Златен пламък“ град Бургас. Награда на Регионалния експертно-консултантски и информационен център „Читалища“ Стара Загора – НЧ „Св. Св. Кирил и Методий 1912“ с. Оборище, община Панагюрище.

- Награди на „Зонта“ клуб: Индивидуална – Катя Димитрова – 12 години от НЧ „Съзнание 1933“ с. Христианово, община Стара Загора.

ПОЧИТ КЪМ ДЕЛОТО НА АЛЕКО КОНСТАНТИНОВ

ИСКРА ЧЕРНЕВА

На 27 август на морената пред Народния театър в София се състоя тържествена церемония по повод навършването през тази година на юбилейните 130 години организирано туристическо движение в България. Именно от тук на 27 август 1895 г. тръгват към Черни връх група ентузиастични, организирани от големия български писател, публицист, юрист и общественик **Алеко Константинов**. В броя на в. „Знаме“ от 23 август същата година той публикува специална покана за изкачване на Черни връх на 27 август, неделя. Отзовава се интелектуалният елит на София, идват юристи, учители, лекари, министри, хора на перото – общо около 300 души. С този първи поход до най-високия връх в короната на София – Витоша, те слагат началото на организиран туризъм у нас. „Умоляват се софийските любители на българската природа да започват в неделя, на 27 август, на Черни връх на Витоша, гдето точно в 12 часа през деня ще се открие заседание за състоянието на един клуб на българските туристи. Поканата се отнася до всички любители, навършили 20-годишна възраст. От няколко любители пешеходци.“ Така започва статията му и продължава с още по-настоятелен призив за полагане началото на истинското опознаване на красотите на любимото отечество: „Не помня Вазов ли или друг някой е написал: „Господа, изучете България, за да я обикнете.“ Е, вярвайте Бога, няма по-света истина от изразената в тези думи. Изучете България! Но богатствата и хубостите на България не се изучават по географическите карти, нито с разходки на файтон по гладките шосета, нито от прозорците на железничните вагони... Не тук, не, а в девствените лесове, в едва пристъпните скали, в дооблачните върхове, около вечните снегове, при горните езера, до островърхите

тронове на дивите кози, при жилищата на сърните и елените, около кристалните потоци със сребриста пъстърва, в царството на орлите и многократните екове – там, там е хубавата, дивната, омайната майка България... От върховете на Мусала, на Попова шапка, на Еленин връх, на Черни връх иска ти се да имаш един гръмотевичен глас, па да викнеш: „Братия, напуснете навреме вашата жажда за злато, вашата жажда за власт, вашето суетно стремление за първенство, вашето ядовито перо, напуснете меките постелки, излезте из димните кафенета, из пращните улици, напуснете за няколко дни града и дойдете тука, на тази височина от 2500 метра, изпитайте поне за кратко време едно истинско чисто наслаждение и вий ще се преобразите, вий ще станете по-добри, по-здрави, по-уравновесени, по-жизнерадостни.“ Следва и създаването на първото туристическо дружество, а по-късно и на първите планински хижи. Но животът на Алеко, за съжаление, приключва твърде нелепо и рано. Той е застрелян по грешка вместо съпартиейца му Михаил Такев. По някаква ирония на съдбата перото му замлъква точно на 23 май – ден преди честването на Светите братя просветители Кирил и Методий (а по стар стил датата е 11 май, деня, в който църквата ни почита Светите братя). На 27 август винаги си спомняме и за него – Щастливца, за силата на неговия талант, за непримиримия му дух, за саркастичния му и по своему интелигентен поглед към живота: „Че съм щастливца, това го знае цяла България, но туй, което никой не знае, то е, че днес нямаш четиридесет и пет стотинки да си купя тютюн. Това обстоятелство никак не ми попречи обаче да съхраня своето царствено величие.“

Събитието уважиха **Красимир Премянов** – председател на СТДБ, **Зорница Радонова** и **Искра Чернева**. Те поднесоха цветя в памет на големия патриот.

ИВАЙЛОВГРАД

- На Националния тракийски фолклорен фестивал „Богородична стъпка 2025“ Тракийски хор „Яни Попов“, Ивайловград бе удостоен с плакет и грамота за цялостен принос и съхранение на българския автентичен фолклор.

СРЕДЕЦ

- На Националния тракийски фолклорен фестивал „Богородична стъпка 2025“ певческата група към Тракийско дружество „Лазо Лазов“, гр. Средец, получи грамота и плакет, а сдружението – диплом и плакет за принос в съхраняване и популяризиране на традиционната култура.

Индивидуалната изпълнителка **Мария Хамбарлиева** плени журито и публиката с две народни песни, за които получи грамота и плакет.

ДЕЦАТА НА ТРАКИЯ РАЗКАЗВАТ

Разкази на ученици от СУ „Желязко Терпешев“, гр. Любимец

„АКО БЯХ БЕЖАНЕЦ, КАКТО МОИТЕ ПРЕДЦИ ПРЕДИ ПОВЕЧЕ ОТ СТО ГОДИНИ“ (есе)

Автор: Антоан Видев, ученик от Ха клас, СУ „Желязко Терпешев“, град Любимец
Ръководител: Жечка Тодорова, стариши учител по БЕЛ,

СУ „Желязко Терпешев“, град Любимец

Историята на бежанските потоци през вековете е обширна и многопластова. Всяко преселение носи със себе си различни мотиви – войни, политически конфликти, икономически кризи. Хиляди хора, напускат родните си места, принудени от неизбежни социални и исторически промени. Аз съм потомък на бежанка от Одринска Тракия и се гордея с това наследство, което носи тежест, но и дава сила.

Годината е 1913, два месеца след началото на Междусъюзническата война. В село Узункьопрю, разположено извън съвременните български граници, живее заможното семейство на Атанас и Мануша, което има три деца – Господин, Теменуга и 9-месечната Тодорка, моята прабаба. Цяла Одринска Тракия очаква победната българска армия, която да освободи региона и да достигне до Цариград. Армията така и не пристига.

Един ден, докато Атанас като поп води литургия, а майката Мануша с други жени от селото разговаря на моста, разделящ селото на две, река Ергене внезапно започва да тече кървава. От съседното село се чуват отчаяни викове за помощ: „Помощ...! Помогнете...! Изклаха всички... Турците пак дойдоха... Бягайте!“. Викове прозвучават като зловещо предвещие за очакваното насилие. Мануша хуква към църквата, предупреждава съпруга си и двамата с децата тръгват към дома. Тодорка, още бебе, е облечена набързо, като семейството взема малко хляб и сирене, ня-

колко златни монети и бижута.

След няколко километра, най-големият син Господин се сеща, че в паниката е забравил алтъна, който е получил от баба си на смъртния ѝ одър. Той се връща, за да го вземе, но по пътя се натъква на ужасни сцени – турци са хванали баба, която убиват пред внучето ѝ, а цели семейства са изгорени живи. Турските нападатели избиват безпощадно мирните българи. Господин, който е само на 13 години, става свидетел на зверствата. Те се запечатват завинаги в съзнанието му. След време той полудява и умира.

Прабаба ми Тодорка, която е само на 9 месеца, е принудена да преживее трагедията на изселването два пъти. За да спасят останалите две деца и себе си, семейството ѝ я изоставя в района на днешна Орестиада. Тодорка не спира да плаче от преживения шок. Съдбата е благосклонна и малкото бебе е намерено от младото семейство на Лука и Божа, което я взема със себе си. След няколко дни обаче те също са принудени да бягат, защото голяма гръцко-османска армия прогонва хората от земите им.

С новото си семейство Тодорка преживява второто преселение. Всички успешно достигат до село Хибибче. Настаняват се в малка къща и започват новия си живот. Финансовото им положение е тежко. Тодорка започва да работи като прислужница в дома на семейство Мазгалови, когато е само на 12 години. Именно в този дом тя израства и става сви-

детел на живота на народния артист Стойчо Мазгалов. През 1936 г. Тодорка се омъжва за пращядо ми Ангел. През 1937 г. се ражда първото им дете Радка, а през 1943 г. на бял свят се появяват близнаците – Теменуга и Борис, който е и мой дядо.

Историята на прабаба ми Тодорка е изпълнена с неимоверни изпитания и страдания. Тя е доказателство за несломимата човешка воля. Дядо ми в разговор с нея я попитал дали не ѝ е мъчно, че е в Любимец, а не в Узункьопрю, а тя му отговорила: „Не, защото да ми е мъчно, ако турците не ни бяха отнели земята, нямаше да имам вас!“.

Тази история ме разтърси не само заради преживяванията на предците ми, но и заради обстоятелствата, при които ми беше разказана. Дядо ми Борис е на 80 години, а близнащата му Теменуга почина миналата година. Голямата му сестра Радка е все още жива и е на преклонна възраст. Дядо реши да ми предаде историята като част от семейното наследство и спомен за най-силната жена в рода ни, прабаба Тодорка, преживяла войни, глад и преселения.

Сега, когато разказвам всичко това, осъзнавам, че тези спомени са моето истинско наследство. Те трябва да бъдат съхранени и предадени на следващите поколения. Историята на прабаба ми Тодорка е част както от моята лична биография, така и от историческата памет, която трябва да съхраним, за да не забравим преживяното от предците ни и да черпим сила от техния пример.

За мен, потомъкът на бежанка, разказът за Тодорка не е просто част от фамилната ми

биография, а е важен момент за разбиране на човешката воля за оцеляване и адаптация към най-стряскащите условия на живот. Историята на прабаба ми показва колко ужасни могат да бъдат последиците от политическите и етническите конфликти за обикновените хора. Демонстрира как същите тези хора намират сили да оцелеят и да започнат живота си отново, въпреки трудностите.

Днес, 110 години след трагичните събития за моето семейство, отново бежанци преминават границата и живеят в родния ми град. Въпреки техническия напредък на човечеството, все още има хиляди хора, които напускат родните си места заради конфликти, насилие и икономическа принуда и търсят да съградят живота си отново, някъде.

Историята на прабаба ми ме накара да осъзная какво означава да си бежанец. Днес всеки човек може да бъде принуден от различни обстоятелства да напусне дома си, да започне от нулата. За мен, разказът за нейното оцеляване е не само вдъхновение, но и предупреждение. Да си бежанец не е просто физическо пътуване, а емоционално и психическо изпитание, в което оцеляват най-силните. Всяка жертва и всяко страдание са част от голямата човешка история, те трябва да бъдат съхранени, за да не бъдат забравени онези, които са преживели ужасите на войната.

Разказът за съдбата на прабаба ми Тодорка ме накара да осмисля отношението си към бежанците и миграцията. Това са не само исторически и икономически явления, но и отделни човешки съдби, дълбоки преживявания, които оставят трайни следи в живота на отделния човек и на обществото. Тодорка губи трагично родния дом и семейството си, но съдбата ѝ предлага ново начало. Трудностите са част от живота, загубите са неизбежни, но животът остава непобедим.

„АКО БЯХ БЕЖАНЕЦ, КАКТО МОИТЕ ПРЕДЦИ ПРЕДИ ПОВЕЧЕ ОТ СТО ГОДИНИ“ (есе)

Автор: Гергана Иванова Митева, ученичка от XIIа клас, СУ „Желязко Терпешев“, град Любимец
Ръководител: Жечка Тодорова, стариши учител по БЕЛ, СУ „Желязко Терпешев“, град Любимец

В началото на 20-ти век Балканите са място на нестихващи конфликти и политически сътресения. Принудителните изселвания и културната асимилация са част от ежедневието на българите от Одринска Тракия и Егейска Македония. Османската империя се опитва да задържи контрола си над тези земи. За много семейства това означава разделение, страх и отчаяние. Хората напускат родните си места, за да не ги видят никогавече. Моето семейство е вплетено в себе си историите на бежанци от Беломорието, преминали през бурните времена на войни и преселения. От страна на майка ми знаем само, че дядо ѝ Васил е пристигнал от Гърция, но никой не е разказвал подробно неговата история. Мистериите около неговия живот остават неизяснени и до днес – той е едно от онези мълчаливи присъствия, за които можем само да гадаем. За разлика от него, историята на дядо Коста, пращядото от страна на баща ми, е запазена и предадена през поколенията с много любов. Това е не просто разказ за едно обикновено момче, а история за куража, борбата и силата на духа.

Дядо Коста Василев, дядо Коци, е на около пет-шест години, когато майка му, за да го спаси от ужасите на войната, го изпраща на дълго и опасно пътешествие към непознатото. Той е единственото момче в семейството и майка му се опитва да го спаси. Съсълзи в очите тя му дава торбичка с хляб и го изпраща към границата, шепнейки последните си думи: „Обещавам, когато свърши войната, ще те намерим.“ Сърцето ѝ е изпълнено с болка, но надеждата, че някой ден ще се съберат отново, ѝ дава сили.

Малкото момче скита дълго, скрито в храстите, далеч от пътищата, за да не бъде заловено от войниците. Дните му са из-

пълнени с неизвестност, а нощите – с глад и страх. Спи, където намери подслон, а хлябът в торбичката му скоро свършва. Но Коста не се предава. Бягството му е път към живота – живот, който тепърва предстои да изгражда. След дълги дни на лутане, съдбата го отвежда до малкото българско село Йерусалимово. Там го намира овчар, който приема в своето семейство слабото и измъчено момче. Благотелят му казва на жена си, че където могат да изхранят четири гърла, ще има място и за пето. Така дядо Коци намира първото си убежище в България. Той е трудолюбив и всеотдаен, помага в грижите за животните, но расте дребничък и болнав.

Загрижен за здравето на момчето, овчарят решава да го заведе в Любимец при доктор Карчев. Докторът го преглежда и предписва хранене по часове, но лечението е твърде скъпо за овчарското семейство. Тогава докторът прави неочаквано предложение – ако е трудно за семейството да се грижи за момчето, той ще го вземе при себе си като ратайче. Карчев има много лозя и може да му осигури дом и храна.

Така дядо Коци остава да живее в дома на доктор Карчев, който го отглежда като свой син. Любовта и грижата на доктора спасяват младия бежанец, който се привързва дълбоко към новото си семейство. Когато

става пълнолетен, доктор Карчев му купува къща близо до църквата и му намира съпруга – Мария от Свиленград, става кум на двамата млади.

Животът на дядо Коци с Мария е изпълнен с радост. Двамата създават здраво и щастливо семейство, в което се раждат две деца – момче и момиче. Момчето, Василка, е моята прабаба, която продължава рода на дядо Коци в България. Той е обичан и уважаван от съгражданите си човек. Животът му е изпълнен със смисъл и любов, но все пак дълбоко в сърцето му остава една празнина от неизвестната съдба на неговото семейство в Гърция. Годините минават, но спомените за майка му и сестрите му не избледняват. През 1987 г. пристигат неочаквани гости – негови племенници от Гърция. Те решават да изпълнят обещанието на неговата майка – да го намерят. С преводач от София племенниците разговарят с дядо Коци и неговото семейство. Предлагат му да се върне в Гърция, за да се срещне и с другите си роднини, но старецът отказва. Въпреки радостта от срещата, дядо Коци не може да се върне обратно – тежестта на спомените е непосилна.

След тази среща, която изважда на повърхността образа на майка му, сестрите му и родния дом, дядо Коци изпада в депресия.

Той се бори със своите вътрешни демони – понякога вижда образи, места, говори с някого. Но въпреки това, продължава да бъде част от живота на своето семейство, да вижда своите внуци и правнуци. Умира на около 97 години – точната му възраст остава мистерия, защото никой не знае кога точно е роден. Животът му е дълъг и пълен с предизвикателства, но дядо Коци оставя наследство, което се предава и до днес. Той е символ на сила, издръжливост и обич – качества, които се предават в поколенията след него.

Сега, докато разказвам историята на дядо Коци, се поставям на негово място и си представям какво би било да бъда бежанец днес. Да бъда принудена да напусна дома си, да оставя всичко познато зад себе си и да се отправя към непознатото, без гаранции за бъдещето. Сигурно е, че страхът и болката щяха да бъдат мои спътници. Бих усещала тежестта на изгубеното – родината, близките, дома. Но бих търсила сила, както и той е намирал, за да продължа напред и да победя страха и отчаянието. Знаем колко трудно е да се открие човечност в един свят, който понякога изглежда студен и безсърдечен. Аз щях да благодаря за всяка малка доброта, за всеки жест на съпричастност.

Дядо Коци успява да изгради нов живот сред непознати хора и създава семейство след всички премеждия. Адаптивността му е пример за всички хора, които живеят, учат или работят далече от семейството си.

Продължава на 7-а стр.

СЪЮЗ НА ТРАКИЙСКИТЕ ДРУЖЕСТВА В БЪЛГАРИЯ И ТРАКИЙСКИ НАУЧЕН ИНСТИТУТ ОБЯВЯВАТ НАЦИОНАЛЕН УЧЕНИЧЕСКИ КОНКУРС ЗА РАЗКАЗ И ЕСЕ НА ТЕМА: „ГЕРОИТЕ НА ТРАКИЯ“

Обикновено търсим героите сред войните, паднали за свободата на своя народ, сред участниците в борбата за национална и духовна независимост. Мнозина от тях са известни исторически фигури, познати, признати и описани в историческата литература, отличили се с храброст и героични подвизи. Други са останали непознати за широката публика, но наследниците им са съхранили спомена за извършеното от тях. Герои можем да открием и в мирния живот, в който с труд, себеотрицание, издръжливост и чувство за дълг те допринасят за добруването на своя род и родина.

ЦЕЛТА на конкурса е:

1. Да насърчи младите хора да направят проучване на личности от историята на тракийските българи – местна, национална или семейна – които могат да се нарекат герои, изживели достойно живота си и оставили на потомците пример и вдъхновение за родолюбие и човечност.

2. Да стимулира интереса на учениците за съхраняване на паметта за миналото на тракийските българи и техните герои.

УЧАСТНИЦИ:

Ученици от всички видове об-

разователни институции в страната и в чужбина. **Провеждането е в две възрастови групи:**

- Ученици от V – VIII клас
- Ученици от IX – XII клас

РЕГЛАМЕНТ:

- Всеки кандидат може да участва с 1 творба.
- Творбите не трябва да са участвали в други конкурси.
- Текстовете трябва да са написани, съобразно нормите на книжовния български език.
- Обем – до 15 стандартни страници (1800 знака на страница) или до 27 000 знака (с интервалите).
- Шрифт – Times New Roman
- Размер на шрифта – 12
- Разредка на редовете и абзаци 1.5
- Подравняване – двустранно
- **Краен срок за изпращане на разработките: 30 септември 2025 г.**

КРИТЕРИИ за оценяване на разработките:

- Исторически познания
- Езикова култура и стил
- Авторски подход и интерпретация
- Оригиналност и творческо мислене

НАГРАДИ:

• **ГОЛЯМА НАГРАДА** на името на журналиста Тодор Коруев: парична награда, статуетка и публикуване на творбата на наградения автор.

• Три награди – I, II и III се определят за всяка възрастова група – **ПЪРВА НАГРАДА** – грамота, книги, парична награда – **ВТОРА НАГРАДА** – грамота, книга, парична награда – **ТРЕТА НАГРАДА** – грамота, книга, парична награда

ВСИЧКИ УЧАСТНИЦИ В КОНКУРСА ПОЛУЧАВАТ ГРАМОТА ЗА УЧАСТИЕ.

ОБЩИ УСЛОВИЯ:

Препоръчително е писмените работи да минат на вътрешен подбор сред колегите специалисти по училища.

Участниците да бъдат информирани, че материалите не се връщат.

Моля, обърнете внимание на следното:

- По отношение на авторските права следва да се има предвид, че участвайки в конкурса, предоставяте авторските права над Вашата творба на организаторите.
- По отношение на съхранението на творбите следва да имате предвид, че те могат да бъдат

използвани за изложби, интернет страници, плакати, публикации.

• С явяването за получаване на награда участниците и техните родители се съгласяват да бъдат заснемани и материалът да бъде излъчван/публикуван в публично пространство без каквото и да е допълнително възнаграждение от страна на съорганизаторите.

• Творбите трябва да бъдат подадени според регламента, като неотговарящите на изискванията му няма да бъдат допуснати в конкурса.

• Задължително условие е всяка творба да бъде придружена от попълнен формуляр за участие, съдържащ:

– трите имена на учителя-консултант и координати (телефон, електронна поща) за контакт, името на училището и населеното място; – декларация от родителите.

Няма да бъдат допуснати до оценяване творби, за които не е получено изричното писмено съгласие на автора.

Организаторите на Конкурса не носят отговорност:

– за злоупотреби на лица към трети лица с използване/попълване на техни данни.

– за погрешни или непълни данни за контакт на участниците в Конкурса.

Резултатите от конкурса ще бъдат обявени на сайта на Съюза на тракийските дружества в България (СТДБ) и във вестник „Тракия“ до **15 ноември 2024 г.**

Носителите на награди ще бъдат определени от компетентно жури, с участие на представители от ТНИ.

Текстовете на електронен носител, да се изпращат на e-mail: stdb_sofia@abv.bg

Пощенски адрес:

Съюз на тракийските дружества в България
ул. Стефан Караджа № 7А
гр. София – 1000

ФОРМУЛЯР ЗА УЧАСТИЕ В НАЦИОНАЛЕН КОНКУРС ЗА РАЗКАЗ И ЕСЕ НА ТЕМА: „ГЕРОИТЕ НА ТРАКИЯ“ МОЖЕ ДА СЕ ИЗТЕГЛИ ОТ САЙТА НА СТДБ.

ПОКАНА

за участие в научна конференция по случай 100-годишнината от Договора за приятелство между България и Турция

На 18 октомври 2025 г. се навършват 100 години от подписването в Анкара (Ангора) на Договора за приятелство между България и Турция. По този повод Тракийският научен институт и Съюзът на тракийските дружества в България Ви канят да участвате в Научна конференция на тема: **„Тракийският въпрос в българо-турските отношения през 20–21 век“**. Конференцията ще се проведе в София на 28 ноември 2025 г.

Цели на конференцията:

- Да се анализира Ангорският договор в исторически и съвременен геополитически контекст;
- Да се разгледат историческите и актуални аспекти на Тракийския въпрос и мястото им в многостранните българо-турски отношения;
- Да се направят достояние на по-широката общественост проблемите на тракийските българи в новата и най-нова история на България и да се съхрани паметта за тях.

Примерни тематични направления за дискусия:

- Етнодемографски промени в Тракия през 20–21 век;
- Ангорският договор и тракийските българи след Първата световна война;
- Бежанският проблем – демографски, имуществени, финансови и социални аспекти;
- Тракийската организация и Ангорският договор;
- Съдбата на Тракия и тракийските българи в политическите, дипломатически, военни, социални и културни българо-турски отношения и връзки – минало и настояще;
- Тракийският въпрос в съвременната геополитическа реалност;
- Тракийската проблематика в историческата наука и публичния дискурс.

Темите на докладите трябва да бъдат заявени не по-късно от 30 октомври 2025 г. Според предварително уточнения регламент на конференцията за всеки доклад са определени 15 минути. Докладите ще бъдат издадени в „Известия на Тракийския научен институт“ и трябва да бъдат представени на електронен носител в обем до 15 стандартни страници (1800 зн.) до 31 януари 2026 г.

Моля, изпращайте заявките за участие до:

tni_sofia@abv.bg

Чл. кор. дфн Васил Проданов: vkprodanov@gmail.com

„АКО БЯХ БЕЖАНЕЦ, КАКТО МОИТЕ ПРЕДЦИ ПРЕДИ ПОВЕЧЕ ОТ СТО ГОДИНИ“ (есе)

Продължение от 6-а стр.

Ако бях бежанец, щях да нося със себе си не само спомените за дома,

но и надеждата, че човек може да намери светлина в тъмнината, ако не се откаже да се бори. Щях да се убедя, че истинската сила не е в това да побе-

диш, а в това да оцелееш, да намериш смисъл и мир във всичко, което си преживял.

Историята на дядо Коци е пример за всички

нас, че въпреки страданията и превратностите на съдбата винаги има шанс за ново начало, стига да имаме вяра и сила да продължим напред.

ТРАКИЙСКИ – Орган на Съюза на тракийските дружества в България – София 1000, ул. „Стефан Караджа“ 7А, тел.: 02/987 48 96

Абонирайте се!

Каталоген номер

759

Издава: Върховният комитет

Редакционна колегия: Главен редактор д-р Ваня ИВАНОВА, чл.-кор. на БАН проф. Васил ПРОДАНОВ, акад. Иван ГРАНИТСКИ, Искра ЧЕРНЕВА, д-р Динко СТРАНСКИ, Хубен СТЕФАНОВ; Тодор КОРУЕВ | Дизайн: Мария БУДЕВА; e-mail: stdb_sofia@abv.bg, факс: 02/987 57 53

КОРЕСПОНДЕНТИ: Димитринка СМОЛЕВА (София) 0886 746 044; Христо ХРИСТОВ (Варна) Недка ГОСПОДИНОВА (Перник) 076/60 13 67; Радостина ПРАМАТАРОВА (Средец); Стефан МИЛЕВ (Маджарово); Веска ЛАМБОВА (Шумен) 0877 71 85 03; Светлана ЧЕРНОГОРОВА (Сливен); Донка ДИМОВА (Карнобат) Златка МИХАЙЛОВА и Анаета ГЕОРГИЕВА (Хасково) 0894 044 420; Мария ИВАНОВА (Ямбол) Светлана ПЕЕВА и Валя ГЕОРГИЕВА (Поморие); Недка ОНОВА (Крумовград).

Изпращайте текстове не по-дълги от 4 стандартни машинописни страници (1800 знака).

С уважение,

Генерал-майор
НАЧАЛНИК НА КАБИНЕТА НА ПРЕЗИДЕНТА
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

NADELINA KRASIMIROVA TODOROVA | Длъжност: началник на кабинета на президента
Дата: 2025.08.11 | 17:00 ч.

БАНКОВА СМЕТКА
СТДБ (за вестника)

IBAN: BG34STSA93000001682816 BIC: STSABGSG
Банка ДСК ЕАД, клон 1, ул. „Княз Ал. Батенберг“ – София 1000

■ Пред паметника-олтар на тракийската памет

100 ГОДИНИ ОТ ЗАСЕЛВАНЕТО НА ТРАКИЙСКИТЕ БЪЛГАРИ В ГЕНЕРАЛ ИНЗОВО И 20 ГОДИНИ ОТ ИЗДИГАНЕТО НА ПАМЕТНИКА НА ТРАКИЙСКИТЕ БЕЖАНЦИ

■ Гости от Община Тунджа

■ Ансамбъл „Тунджа“

ЦОНКА КРЪСТЕВА

На 30 август 2025 г. на площад „Тракия“ в село Генерал Инзово се състоя тържествено честване на 100-годишнината от заселването на тракийските българи в селото.

Организатори бяха кметство в с. Генерал Инзово, НЧ „Н. Й. Вапцаров – 1926, местното тракийско дружество и Община Тунджа.

Мероприятието събра наследници на тракийските бежанци, жители и гости на Генерал Инзово. Юбилеят беше отбелязан с богата програма.

Маринка Василева – председател на местното тракийско дружество приветства участниците и представи гостите: Атанас Христов – председател на Общинския съвет на Община „Тунджа“, зам. кметовете Пламен Петров и Тодор Налбантов, Милена Паскова – директор Дирекция „Култура“, Галин Пантелеев – общински съветник, Красимир Премянов – председател на СТДБ, Михаил Вълв – председател на тракийското дружество в гр. Ямбол и зам. председател на ЦР на СТДБ, благодетели и представители на медии. Поздравителен адрес от Община „Тунджа“ връчи Пламен Петров. Тракийското дружество

беше награждено от ръководството на СТДБ със златен медал „Капитан Петко войвода“ за заслуги и принос в Националното тракийско движение. По случай юбилея беше прочетен поздравителен адрес от Красимир Премянов, председател на Съюза на тракийските дружества в България, в който се подчертава важноста на събития като това за утвърждаване на родовата идентичност.

В трогателно слово, с огромно възмущение Маринка Василева припомни съдбата на тракийските бежанци и значението на съхраняването на историческата памет.

Приветствия към жителите и гостите на Генерал Инзово поднесоха Атанас Христов – председател на Общински съвет Тунджа, заместник-кметовете на община „Тунджа“ Пламен Петров и Тодор Налбантов.

В своето приветствие Атанас Христов подчерта, че това не е просто юбилей, а „живо свидетелство за силата на духа и устрема към нов живот на българите, преживели едни от най-тежките

мигове в нашата история.“ „Днес не само отбелязваме сто години от заселването на тракийските българи в Генерал Инзово – днес почитаме паметта на хора, които с труд, чест и упоритост изградиха тук своя нов дом. Нека пазим техния завет и предаваме нататък тази памет – защото народ без памет няма бъдеще“, каза Христов пред събралото се множество.

Поздравителен адрес прочете и Калинка Митрева по повод 70 годишнината на Маринка Василева. Празникът беше съпътстван от високо разветите знамена на Тракия и България. В знак на почит бяха поднесени венци и цветя пред паметника на тракийските бежанци – олтар на тракийската памет.

Честването завърши с богата музикално-поетична програма, в която участие взеха: клуб „Традиция“, народният певец Стоян Варналиев, фолклорен ансамбъл „Тунджа“, певческа група „Ретро Акбунарки“ и танцова формация „Акбунарци“.

Тържеството се превърна във вълнуващ празник на паметта и традициите, който събра жители и гости в едно споделено преклонение пред корените и историята на тракийските българи.

■ И мало, и голямо се хванаха на хорото

■ ТФ Акбунарци

■ Маринка Василева, Параска Димитрова и Радка Караникова

■ Генералинзовци и гости на празника

СЪЮЗ НА ТРАКИЙСКИТЕ ДРУЖЕСТВА В БЪЛГАРИЯ

1000 София
ул. „Стефан Каравача“ № 7А

е-mail: stdb_sofia@abv.bg
тел.: +359 2 987 48 96; тел./факс: +359 2 987 57 53

ДО
МАРИНКА ВАСИЛЕВА,
ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА ТД „КАПИТАН ПЕТКО ВОЙВОДА“,
ГЕНЕРАЛ ИНЗОВО

ПОЗДРАВИТЕЛЕН АДРЕС

УВАЖАЕМА Г-ЖО ВАСИЛЕВА, СЪПИИ ТРАКИЙЦИ,

Позвовете ми от името на Централното ръководство на Съюза на тракийските дружества в България и на многобройните ни членове да Ви поздравя с двете забележителни дати – 100-годишнината от заселването на тракийските българи-бежанци в селото и 20 години от построяването на паметника, напомнящ ни за първите заселници-тракийци.

Дейността на дружество „Капитан Петко войвода“ в с. Генерал Инзово под Вашето мъдро ръководство е ярко доказателство, че не сме забравили и почитаме паметта и делото на нашите деди и бащи – тракийските бежанци, потърсили спасение в майка България. Днес всички ние заедно продължаваме да защитаваме и отстояваме справедливата тракийска кауза, като разказваме на поколенията чрез нашите прояви за трагичната историческа съдба на предците ни. Високо ценим Вашия и на членовете на дружеството активен принос в този процес.

Пожелавам Ви здраве, енергия и силен дух, за да следвате и отстоявате все така неотклонно нашите тракийски традиции и завети и да ги предавате на поколенията.

Честит юбилей!

С УВАЖЕНИЕ,
КРАСИМИР ПРЕМЯНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СТДБ

София, 30 август 2025 г.